

№ 46,

Kalendarzyk tygodniowy:

Czw. św. Aleksandra.
Piąt. św. Leandra B.
Sob. św. Romana Op.
Niedz. św. Albina B.
Pon. św. Heleny Ces.
Wt. św. Kunegundy C.
Sr. św. Kazimierza Kr.

Wschód sł. godz. 6 m. 57
Zachód sł. godz. 5 m. 30
Dług dnia godz. 10 m. 33
Przybyło d. godz. 3 m. 01

Gena prenumeraty:

w ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ - „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 5 „ 76

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja.

w Łodzi

ul. Przejazd № 8.

Telefonu № 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Czwartek, dnia 26 lutego 1914 roku.

Kantory: własny w Warszawie ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu w aptece p. Patka.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu.

CENY OGŁOSZEŃ: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem: pierwszy raz 12 kop., następny 10 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (za każdą grubszą literę płaci się 2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy 25 kop. Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

RESTAURACJA W GRAND-HOTELU

Bliny Petersburskie

Obiady od godz. 12-3 po rbl. 1.25.

Kolacye od godz. 6-11 po rbl. 1.25 i po 2.— à la carte o każdej porze

Wyborowa orkiestra. Sale bankietowe. Gabinety.

815

„Bi-Ba-Bo” I-go marca 1914 roku w salonach hotelu „SAVOY” OTWARCIE SCENKI ARTYSTYCZNEJ

Teatr Polski Dziś „Samson i Dalila” **Występ** S. Jaracza. **Jutro** „Zemsta za mur graniczny”.

TEATR MINIATURE

678

Cegielniana № 34, telef. 35-23, dawniej „Urania”. Gościnne występy pani Adolfiny Zimajer. Dziś, t. j. w czwartek, 28 i w piątek 27 lutego r. b. wesoła operetka: **Rajskie jabłuszko**, krotoczwila; **Marcowy kawaler** i część koncertowo-kabaretowa z udziałem p. A. Zimajer. Od soboty nowy program: „Filiżanka herbaty”, komedia, „Węglarze”, operetka i część koncertowo-kabaretowa. Co sobotę zmiana programu.

LEKOWE TAŃCA
w marcu rozpoczną wykłady dla początkujących, oraz n. kurs mazura.
Witold Lipiński Widzewska 47.

670

Członek Francuskiej Akademii
Profesorów Tańca w Paryżu.

Na fajtku.

— Jak ty możesz być na tych nudnych fajtkach a ksyfiskich?
— Ha, mój drogi, rzecz gustu. Inni się tam nudzą, a ja się bawię doskonale.
— Jakim sposobem?
— Spotykam tam zawsze mego starego, wypróbowanego przyjaciela. Zasiadam z nim razem, biorę jeszcze kogoś trzeciego do towarzystwa i bardzo miło spędzamy czas. Bo trzeba ci wiedzieć, że mój stary przyjaciel ma zdolność rozwiązywania języków i dodawania humoru.
— I ktoś to taki ten twój przyjaciel?
— Bardzo znana i bardzo dziś popularna osobistość. Nazywa się koniak Szustowa. 665

Gmachy szkolne.

Wiadomo, że łódzkie szkoły elementarne mieszczą się w lokalach wynajętych i tylko w takich domach, gdzie właściciel nie może już komu innemu wynająć mieszkania.
Na dziury te magistrat, a właściwie komisje szkolne olbrzymie wydają sumy.
Aby temu zapobiedz, architekt August Furuhielm wystąpił do komisji szkolnej z propozycją, aby wyjednała u miasta plac około 10 tys. łokci kwadratowych, nadający się pod budynek szkolny, a on swoim kosztem wzniesie gmach na sześć szkół, każda szkoła o czterech oddziałach, a zatem prócz sali gimnastycznej, garderób, kancelaryj i tym podobnych ubikacji, nie wyłączając kąpiel, będzie klas 24, rozłożonych na trzech piętrach.

Każda szkoła obliczona jest na 284 dzieci, czyli cały gmach na 1704 uczniów lub uczennic. P. Furuhielm żąda za cały gmach 12 tys. rb. rocznej dzierżawy z tym warunkiem, że po 12 latach przejdzie on na własność komisji szkolnej.

Warunki te tak są dogodne, że ani na chwilę przypuszczać nie można, aby komisja szkolna je odrzuciła.

Naprawdę p. Furuhielm robi dla szkół dobrodziejstwo — dając im higieniczne pomieszczenie, izby duże, widne, wysokie i dobrze urządzone.

Za dzierżawę komisja przychodzi do gmachu własnego, za który po 12 latach nie płacić nie będzie. Komisja też jak słysząc bardzo jest przychylną projektowi p. Furuhielma, rozchodzi się tylko o miejsce.

Pierwsza taka szkoła mogłaby staniąć przy rogu ul. Targowej i Południowej, gdzie miasto posiada plac rogowy obszerny. Daj Boże, aby projekt p. Furuhielma jaknajrychlej przyszedł do skutku, bo może po pierwszym, nastąpiłyby nowe.

Innej drogi niema abyśmy posiadali szkoły. A 12 lat przeciąg tak krótki, że ani się człowiek nie obejrzy, jak przemienie.

Nie trzeba zwlekać.

Z PRZEMYSŁU.

Mimo złych widoków, jakie zarysowały się w październiku r. z., położenie łódzkiego rynku przemysłowego w początkach roku bieżącego polepszyło się znacznie.

W związku z sezonem letnim, trwającym dotychczas, zauważyć się daje liczny zjazd kupców do Łodzi.

Niektórzy z nich w tym sezonie powtórnie nawiedzają nasze miasto.

Szczególne ożywienie dostrzegać się daje w branży konfekcyj damskiej i towarów wełnianych, co wywołało zwyżkę o 5 procent. W udzielaniu kredytu fabrykanci są o wiele ostrożniejsi, aniżeli w latach poprzednich. Dwie te okoliczności, opróżnienie składów z towarów, oraz ostrożne udzielanie kredytu przyczyniły się do uzdrowienia transakcji na miejscu.

Częste zmiany mód stawiają fabrykantów i kupców w trudnym położeniu. Wielu fabrykantów działu kamgarnowego przeszło do wyrobów streichgarnowych, jako cieszących się popytem.

Odpowiednio zmniejszyły się zapasy wyrobów kamgarnowych, które też podrożały.

Gładkie satyny streichgarnowe skoncentrowane tylko w wybitnych rękach, dzięki swej dobroci i marce, mają na rynkach powodzenie, które zwiększa się stale. Fabrykanci osiągnęli ceny wyższe o 5 procent od cen roku zeszłego.

W ogólności położenie przemysłu łódzkiego jest pomyślne.

Tylko przemysł bawełniany pozostawia wiele do życzenia.

Zmniejszyła się liczba niewypłacalności, zwłaszcza większych, co jest w związku z ostrożnie udzielanym kredytem. (a)

Skupywanie fabryk łódzkich.

Pod takim tytułem donosi wczorajsza „Gazeta warszawska“:

Niedawno krążyły pogłoski o rokowaniach, jakie prowadzić mieli fabrykanci pruscy w sprawie skupu kilku większych przedsiębiorstw przemysłowych w okręgu łódzkim. Wieści te sprawdzają się obecnie. Chodzi mianowicie o skup kilku fabryk wyrobów jedwabnych. Mianowicie znana firma niemiecka „R. Gebhardt i S-ka“, w której rękach znajduje się 37 fabryk jedwabiu w Niemczech, nabyła w tych dniach trzy łódz-

kie fabryki wyrobów jedwabiu: „Tinenona i S-ki“, „Eltermana“ i „Sznitz i Wan Endera.“ Obecnie syndykat fabrykantów niemieckich jedwabiu traktuje z innymi miejscowymi właścicielami fabryk jedwabiu o skup ich zakładów. Niektórzy godzą się na tę transakcję. Między innymi postanowiło sprzedać swą fabrykę Towarzystwu „Czamański“, decydując się na likwidację Towarzystwa.

Dążenie do skupywania fabryk łódzkich, znajdujących się w upadku ujawniają także przemysłowcy moskiewscy. Jak donosi korespondent „Warsz. Myśli“ z Łodzi, grupa przemysłowców z okręgu moskiewskiego nawiązała rokowania z właścicielem jednej z większych fabryk łódzkich rękodzielniczych o nabycie tej fabryki za sumę około 5 mil. rubli.

Z ESTRADY.

(Koncert Bujuklego i pani Keller-Smreczyńskiej).

Pomiędzy wybitnymi talentami odtwórczymi zauważyć można talenty równe, które zawsze wydają się w jednakowy sposób i nierówne, które zależnie od chwilowego usposobienia wywierają wrażenia czasem potężne, a nieraz nieszczególne.

Do tych drugich możnaby zaliczyć słynnego pianistę Bujuklego, którego zmienność osobistego usposobienia wpływa bardzo na wykonanie, trzeba jednak cenić w nim chwile zapału i natchnienia, których inne przeciętne talenty nieraz nigdy nie mają.

Program niedzielnego koncertu Bujuklego zawierał wiele arcydzieł muzyki fortepianowej z wyjątkiem dzieł klasycznych, które nie leżą w burzliwym usposobieniu koncertanta. Doskonale wykonana była sonata dekadenta rosyjskiego Skriabina o nastroju dramatycznym i patetycznym, lecz na wykonanie dzieł Chopina zgodzić się nie mogę. Z wyjątkiem burzliwej etudy C-moll, którą Chopin niespokojną ręką pisał w Paryżu w pamiętnym roku 1831, inne utwory naszego mistrza jak nokturn b-moll, preludium A-dur i ballada As-dur wyszły zupełnie blado, zwłaszcza gdy mamy świeże w pamięci świetne odtworzenie nap. ballady przez mistrza Michałowskiego, który jest rzeczywiście niepokonanym przez żadne sławy wirtuozowskie szopenista.

Za to Bujukli celuje w dziełach Liszta i w jego licznych transkrypcjach fortepianowych.

Doskonale wykonane były: „Śmierć Izoldy“

(z opery Wagnera), „Sonet Petrarki“, „Pantigue d'amour“ i rapsodya węgierska № 12, oraz własnej kompozycji koncertanta—barkarolla „Lago di Guarda“.

Zniewolony do bisów, Bujukli dodał rapsodę № 2 Liszta i „Króla olch“ Schuberta.

Współudział w koncercie przyjęła nieznaną dotąd pianistka, pani Keller-Smreczyńska, która ujawniła swój talent niepospolity, doskonałą techniką i miękkość uderzenia oraz dużo własnej intuicji, wykonywając bardzo ładną parafrazę Liszta z opery „Rigoletto“ Verdiego, a wspólnie z Bujuklim na dwa fortepiany „Hexameron“ czyli szereg wariacji na temat z „Purytanów“ Belliniego, opracowanych do spółki przez sześciu pianistów jak Chopin, Thalberg, Liszt, Czerny, Herz i Pixis.

Utwór ten nigdzie prawie niegrywany, wzbudził duże zaciekawienie.

Obydwa fortepiany koncertowe „Seilera“ brzmiały imponująco i dźwięcznie.

Publiczności nie było bardzo wiele, prawdopodobnie „zapusty łódzkie“ na to wpłynęły...

Tadeusz Joteyko.

Teatr Polski.

„Przebudzenie się wiosny“, sztuka w 13 odsłonach Franka Wedekinda.

Na ostatnią premierę w teatrze polskim, przy ul. Cegielnianej № 63, dyrekcyja wybrała „Przebudzenie się wiosny“, głośną jeszcze i dzisiaj sztukę Franka Wedekinda, która dzięki niepospolitej swej wartości scenicznej, a przede wszystkim aktualnemu tematowi „czy należy uświadamiać młodzież z chwilą budzenia się u niej wiosny zmysłów“, obiegła wszystkie sceny europejskie, budząc wszędzie nadzwyczajne zainteresowanie.

Wedekind w sztuce swej stoi na stanowisku, że młodzież należy uświadamiać, ma ją to bowiem uchronić od bezwiednych upadków i wybujałej wyobraźni w samym zaraniu młodości, co według niego jest prawie zawsze wynikiem braku wcześniejszego uświadomienia, w jakim starsi trzymają dorastającą latorośl rozmyślnie, by jej nie „demoralizować“.

Autor odrazu wprowadza nas w kółko młodzię, dorastającą wśród takich warunków i z przedziwną, sobie tylko właściwą sztuką rysowania obrazów, przedstawia nam historię jej życia i fatalne skutki tego rodzaju wychowania. Nie poprzestaje jednak na tem, ale wprowadza

26)

ARTUR GRUSZECKI.

KLEJNOT KORONY POLSKIEJ.

Powieść wielicka.

(Wazelkie prawa zastrzeżone).

(Ciąg dalszy — patrz № 45).

Z kolei przemówił Wołczyński z uśmiechem ironicznym:

— Słowa twoje, sławetny burmistrzu, brzmią uprzejmie i pokornie, a po moim powrocie do Warszawy nie zapomnę wspomnieć o tem najjaśniejszemu panu, a królowi naszemu, jak również o waszej powolności przy żądaniu drobnej pomocy dla sekretarza kancelaryi jego królewskiej mości. Szkoda, że wasze słowa żyją z czynami waszymi w takiej niezgodzie.

Podkomorzy dał znak i karoca ruszyła dalej, a za nią karoca podżupka i inne z urzędnikami kancelaryi podkomorskiej.

Gdy podkomorzy dojeżdżał do Zamku, z wieży kościelnej odezwały się dzwony, na znak, że proboszcz wielicki powita nowego żupnika.

Obaj panowie wysiedli i po schodach zastłanych dywanami weszli do kościoła. Za nimi weszli prócz niższej służby, wszyscy, którzy towarzyszyli żupnikowi i podkomorzemu. Wśród nich zajmował pierwsze miejsce podżupek, stojący obok żupnika.

Kościół napełniony był ciekawymi, a oczy obecnych zwracały się w równą mierze na żu-

pnika i podżupka, jako ludzi nieznanych. Obydwa byli ubrani po francusku, tylko strój podżupka nie był tak wykwinny, jak żupnika. Twarz podżupka wygolona, miała wyraz zmęczenia i obojętności. Widać było, że człowiek to niemłody, który dużo przeżył; wąskie, zacięte wargi świadczyły o uporze, a z twarzy ze śladami piękności wiał chłód i stanowczość. W ładnej ręce, okrytej pierścieniami błyszczącymi, trzymał czarną laskę ze srebrną rękojeścią; nie opierał się na niej, lecz chwilami przekładał ją z ręki do ręki, patrząc obojętnie po zebranym tłumie. Czasem tylko, gdy oczy jego spotkały ładniejszą niewiastę, wzrok jego ożywał się na chwilę.

Proboszcz witał ich długą, bardzo kunsztowną przemową, przeplataną łacińskimi cytatami z pisma św. i sławil króla, który za swe instrumentum wybrał tak znacznych, szlachetnych ludzi, słynnych cnotami przodków i swymi własnymi.

Tymczasem przed bramą wjazdową do Zamku, gdzie stali górnicy i inni pracujący tak w kopalni, jak i w warzelni, wszczął się niepokój, albowiem Krystyn Sowka, starszy z kopaczy, wyznaczony na mówcę przez ważnika, nagle zaniemógł. Domyślali się górnicy, że zrobił to na przekór ważnikowi, z którym się przemówił był niedawno przy ważeniu bałwana brackiego, i z jednej strony radzi byli, że ważnik będzie miał kłopot z wyszukaniem odpowiedniego mówcy, a z drugiej strony cierpiała na tem ich ambicja, że nowego żupnika nie powita ktoś poważny i nie poleci górników jego względem. Udali się w prośby do Sowki, ażeby przemówił, ale ten i słyszeć nie chciał i poszedł wprost do domu.

Oraczyński, dowiedziawszy się o tem, wpadł gniewny i wzburzony pomiędzy kopaczy, krzycząc:

— Gdzie jest ten psi syn Sowka! Gdzie ten moczyogon przeklęty! — tak na pośmiewisko nazywano górników, nosili bowiem dla wilgoci i skał fartuszek skórzany na zadzie.

To wyzywanie starszego kopacza oburzyło górników, a Krystyn Strażew, poważny górnik, odpowiedział:

— Nie wydziwiałcie; panie ważniku, na nieobecnego, każdemu się trafi choroba albo śmierć; niech to będzie niewymówione w złej godzinie. Zaniemógł i poszedł.

— A pioruny zatracone! — złościł się ważnik, — jeden z was musi trzymać oracyę powitalną, tego wymaga respekt i winne uszanowanie.

Spojrzał dokoła, a widząc chmurne i zawzięte twarze, zmieknął z obawy odpowiedzialności i jął łagodnie:

— Czegóż boicie się? Jest ci to wprawdzie mąż znamienity, z dworu królewskiego, ale toć on nie żadna maskara, nie poźre was... No, żywo, czy między wami niema odważnych!?

— Nie trzeba tu odwagi, ani waszej zachęty, panie ważniku, — wysunął się trochę ze zwarłego koła szygar, Piotr Niewierski. — Sami wiemy, że godzi się powitać nowego pana żupnika i przypomnieć mu, że służymy w królewskiej żupie z ojca na syna...

— Zabraniam i zakazuję, — zawołał Oraczyński, — przedkładać skargi...

Wtem ruch się uczynił w bramie kościelnej, Oraczyński zdołał krzyknąć jeszcze słowa:

— Nie pozwalam! — i pobiegł do bramy pomiędzy urzędników żupnych.

(D. c. n.)

także na scenę osoby starsze, wychowawców, będących „za“ i „przeciw“ uświadomieniu, nie żałując ostatnim niejednokrotnie złośliwych uwag i przycinków.

Sztuka napisana jest żywo z dużym temperamentem i siłą przekonywującą. Nie dziw zatem, że chociaż temat, jaki autor w niej porusza, nadaje się więcej do opracowania książkowego lub dysputy publicznej, niż do opracowania scenicznego, sztuka potrafiła utrzymać się na scenie i grana jest dotychczas z dużym powodzeniem.

Niemalą jednak trudność dyrektorom teatrów sprawiała dotychczas jej wystawianie, ciągnęła bowiem zmiana dekoracji przy każdej odsłonie, a jest ich aż 13, wymagała zawsze dłuższego czasu nawet na scenach dobrze urządzonych, przez co i przedstawienie ciągnęło się nieraz bardzo długo.

Kres temu położył dopiero teatr Reinhardta w Berlinie, stosując najnowszą iscenizację, a przeschęplił ją po raz pierwszy na grunt łódzki, (dyr. Zelwerowicz grał bowiem „Przebudzenie“ przy dawnej metodzie,) dyr. Bolesławski, zyskując sukces nadzwyczajny, skoro premiera trwała zaledwie trzy godziny.

Nowy pomysł wystawienia „Przebudzenia“ polega na tem, że na scenie urządzi się kilka scen odradu, tak, że gdy akcja rozgrywa się na jednej, pozostałe pozostają w zupełnym mroku.

Dzięki takiej iscenizacji sztuki, obrazy zmieniają się z kinematograficzną szybkością, uwaga widza nie rozбивa się, a temsamem i myśl oraz intencja autora uwypuklone zostają nader wyraziście.

Dyr. Bolesławski, wystawiając „Przebudzenie“, zastosował nie tylko pomysł teatru reinhardowskiego, ale wyposażył także sztukę w przesłiczne, zupełnie nowe dekoracje, dzięki czemu dekoracyjna jej część wypadła bardzo efektownie.

Nie poprzestano jednak na tem, grano bowiem także „Przebudzenie“ nie tylko bardzo dobrze, ale niekiedy nawet po mistrzowsku. Chwilami naprawdę miało się wrażenie, że się nie jest w teatrze łódzkim a więc „prowincjonalnym“, ale na widowni teatru stołecznego... Bo czy weźmiemy pod uwagę pełną uczucia i zrozumienia grę p. Biegańskiego, jako Melchiora Gabora, czy p. Wolskiego, jako Maurycego Stiefla, granego z nadzwyczajnym temperamentem, czy wreszcie subtelną i nader umiejętnie cieniowaną grę p. Morską, która szczególnie w jednym momencie „Przecież ja nie mam męża“ wzniosła się na szczyty wysokiego artyzmu,—wszyscy pozostali artyści, a brał w przedstawieniu udział cały zespół teatru polskiego, grali bez zarzutu, tworząc niejednokrotnie nawet z epizodycznych ról prawdziwe cacka artystyczne.

Przy takiej wystawie i grze artystów „Przebudzenie“ wyszło w całości wspaniale, robiąc potężne wrażenie.

Publiczność zachwycona przedstawieniem nie szczędziła wykonawcom oklasków, wywołując ich po każdej odsłonie po kilkakroć na scenę.

Teatr na obu pierwszych przedstawieniach był przepelniony.

H. Gawroński.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Mirosława. Jutro Wiarosława.

TEATR POLSKI (ul. Cegielniana Nr 65). Dziś „Samson i Dalila“ Langego. Występ p. Jaracza. Początek o godzinie 8-jej min. 15 wieczorem.

Jutro „Zemsta za mur graniczny“ Fredy. Początek o godz. 8-jej m. 15 wieczorem.

TEATR POPULARNY (Konstantynowska nr. 16). Dziś „Lalka“ i „Muzykalne margrabieństwo“. Początek o godzinie 8-jej min. 15 wieczorem.

TEATR MINIATURE z Warszawy (Cegielniana 34, dawniej „Urania“) Codziennie dwa przedstawienia: o godz. 8 i 10; w niedziele i święta cztery przedstawienia: o godz. 4, 6, 8 i 10 wiecz.

MUZEUM NAUKI I SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 pp. do 10 wieczorem; a w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(—) **Nowe kombinacje.** Sprawa mianowania nowego general-gubernatora warszawskiego nie

została dotychczas rozstrzygnięta z powodu niechęci ministra Suchomlinowa do objęcia tego stanowiska. Za najpoważniejszego kandydata uważany jest obecnie w Petersburgu, jak to już wczoraj donosiliśmy, gen. Bezobrazow chociaż mówią również o gen. Kaznakowie, znanym gubernatorze wojennym Łodzi z czasów niedawnej rewolucji.

(—) **Statystyka zmiany wyznania.** Opuściło prasę sprawozdanie nadprokuratora synodu prawosławnego za lata 1911 — 1912. Jak się stąd okazuje w ciągu r. 1912 przeszły na prawosławie 18,293 osoby wyznań obcych, w tej liczbie 2,105 katolików. W tym samym czasie wystąpiły z cerkwi prawosławnej 13,493 osoby, w tej liczbie 2,010 osób przeszło na katolizm.

Wobec tych cyfr więcej, niż dziwnie brzmią zamieszczone w temże sprawozdaniu skargi nadprokuratora na „niebezpieczny rozwój propagandy katolickiej“ na Litwie i Rusi.

(x) **O szkoły z prawami.** W Petersburgu mówią powszechnie, że władza ma się zająć uregulowaniem kwestyi finansowej szkół z prawami.

Z raportów bowiem przekonano się, że szkoły te uważane są jako maszyny do robienia złota dla właścicieli koncesyi, za to w zamian nie dające uczącej się młodzieży.

Owszem, stwierdzono nawet, że młodzież ta, zaniedbuje się bardziej niż w prywatnych zakładach, licząc na to, że po otrzymaniu świadectwa nie będzie musiała przechodzić nowych, trudnych egzaminów.

Wobec tego władze mają zająć się temi szkołami, wyznaczając przełożonym pensję, reszta zaś dochodu zostanie przelewana do skarbowych kas z przeznaczeniem na pomoce naukowe i polepszenie bytu nauczającym w danym zakładzie.

(a) **Paszporty dla robotników.** W magistracie tutejszym rozpoczęto wydawanie paszportów ulgowych robotnikom, udającym się do robót rolnych do Niemiec. Paszporty wydawane są na cały sezon, to jest na 10 i pół miesiąca, od 14 lutego do 2 stycznia 1915 roku.

W roku ubiegłym paszportów zagranicznych wydano robotnikom 418, obecnie, z powodu poprawy stanu przemysłu łódzkiego, ilość zgłoszeń po paszporty takie znacznie się zmniejszyła.

(e) **Z banku państwa.** W nadchodzące piątek i sobotę t. j. 27 i 28 b. m. bank państwa będzie dla wszelkich operacji zamknięty z powodu osłabienia prawosławnych (maślanicy).

Dnie te będą nieprotestowe.

(e) **Zabezpieczenie aktów rejentalnych.** Prezes piotrkowskiego sądu okręgowego wydał rozporządzenie, aby dla zabezpieczenia aktów rejentalnych przed pożarem, lub kradzieżą, archiwa wszystkich rejentów umieszczane były w hypotekach miejskich lub powiatowych. Rozporządzenie to ma być wykonane niezwłocznie.

Z chwilą przeniesienia aktów rejentalnych do hypotek, wyciągi z tych aktów wydawać będzie hypoteka, a nie rejenci.

Rozporządzenie to dla rejentów jest bardzo uciążliwe i spowodzi utrudnienia przy sporządzeniu nowych aktów na podstawie zawartych uprzednio, gdyż klienci zmuszeni będą brać wyciągi z hypoteki.

Do hypoteki oddane być mają nie tylko akty hypoteczne, ale i dotyczące niehypotekowanych osad włościańskich.

(e) **Podział czynności rejentów.** Na skutek rozporządzenia prezesa sądu okręgowego piotrkowskiego rejenci tutejsi po otwarciu nowych rejentur w mieście naszym, podzielnili pomiędzy sobą protesty wekslowe, wyznaczając sobie instytucje kredytowe, które następnie zawiadomili do którego z rejentów mają przysyłać weksle do protestu.

Podział ten nie osiągnął pożądanego skutku, gdyż niektóre instytucje kredytowe nie chcą się zastosować do uchwały rejentów i wysyłają weksle do protestu tam, gdzie im wygodniej. Jednocześnie prezes sądu okręgowego rozesłał do rejentów okólnik, w którym poleca, aby za protest weksłu na Bałutach przez rejenta łódzkiego pobierana była opłata 3 rb. za wyjazd poza obręb miasta, a to z tego względu, że weksle takie winni protestować rejenci, ustanowieni na Bałutach.

(e) **Z komisji szkolnej.** Wczoraj w magistracie łódzkim odbyło się posiedzenie komisji szkolnej szkół ogólnych początkowych miejskich, na którym w dalszym ciągu układano budżet wydatków na rok bieżący, poczem rozpatrzono wiele reklamacyj, zgłoszonych przeciwko nałożonej składce szkolnej.

Część reklamacyj, jaką uznano za słuszną została uwzględniona.

(a) **Licytacja.** Wczoraj w magistracie łódzkim odbyła się licytacja na oddanie robót około wzniesienia murowanego parkanu z żelaznymi sztachetami, dookoła parku miejskiego przy zbiegu ulic Dzielnej i Widzewskiej.

Utrzymał się przy licytacji przedsiębiorca Segal za sumę rb. 22,300.

(a) **Nowa ulica.** Na skutek polecenia gubernatora piotrkowskiego starszy budowniczy miejski p. Nebelski opracował plan i kosztorys robót około budowy nowej ulicy, która ma połączyć ulicę Rokicińską z Dzielną i przejść przez grunta zaofiarowane miastu przez tow. akc. manufaktury widzewskiej na granicy Łodzi.

Długość nowej ulicy wynosić będzie 599 sążni bieżących, szerokość zaś 5 sążni.

Koszty przeprowadzenia projektowanej ulicy i oświetlenia jej obliczone zostały na rubli 48,664 kop. 56.

Plany i kosztorys robót przesłano już do zatwierdzenia gubernatorowi piotrkowskiemu.

(a) **Komunikacja samochodowa.** Emanuel Lewkowicz, zamieszkały w Warszawie, rozpoczął starania u władz gubernii piotrkowskiej o pozwolenie na zaprowadzenie komunikacji samochodowej pomiędzy miastami: Łodzią, Tomaszowem i Piotrkowem oraz Łodzią i Brzezianami.

(a) **Nowa fabryka.** Przemysłowiec tutejszy J. Pinczewski otrzymał pozwolenie rządu gubernialnego piotrkowskiego na urządzenie mechanicznej pończoszarni, na posesyi przy ul. Cegielnianej nr. 50.

(e) **Zwiększenie pracy w fabryce.** Z dniem onegdajszym w nowej tkalni Tow. Akc. I. K. Poznańskiego zwiększono prace przez wprowadzenie drugiej zmiany z powodu otrzymania dużych obciążunków na towary białe. Dotąd puszczono na dwie zmiany dzienną i nocną dwa oddziały tej tkalni o liczbie 60 robotników, mają być jednak pusczone jeszcze na dwie partje wszystkie oddziały nowej tkalni o liczbie 500 robotników.

(e) **Ze szpitala św. Aleksandra.** W roku ubiegłym w szpitalu św. Aleksandra pozostawało na kuracji 1204 chorych, którzy przebyli 31,072 dni instytucyjnych.

Z leczących się zmarło 150, w tej liczbie 104 mężczyzn, 43 kobiety i 3 dzieci. Tak wysoki procent (12,76 proc.) śmiertelności wyjaśnia się tem, że w szpitalu umieszczani są przeważnie na uwiad starczy, lub też przywożone przez Pogotowie ratunkowe ofiary wypadków najczęściej w stanie agonii.

Najwięcej wypadków śmierci było w miesiącach styczniu 12, marcu 18, kwietniu 19, lipcu 11 i wrześniu 12; najmniej zaś w sierpniu—6.

Wczoraj w szpitalu św. Aleksandra na 88 łóżek znajdowało się chorych 83, w tej liczbie 47 mężczyzn i 39 kobiet.

(a) **Cięcie drzew.** W nadchodzącą niedzielę o godzinie 3-iej po południu, w parku w Julianowie, odbędzie się drugi pokaz cięcia drzew owocowych i krzewów.

Demonstrować będzie starszy ogrodnik miejski p. Grądzki.

(x) **Osobiste.** Dowiadujemy się, że p. Leon Jezierski członek Zarządu Handlowo-Przemysłowego T-wa Wzajemnego Kredytu, pracujący w nim od samego założenia, wskutek nieporozumień powstałych w Radzie, zrzekł się mandatu przed ukończeniem kadencji.

(a) **Wycieczka.** Dziś przybyła do Łodzi wycieczka, złożona z 25 studentów politechniki warszawskiej z profesorem p. Zadorkowskim na czele, w celu zwiedzenia zakładów przemysłowych w Łodzi, Zgierzu i Pabianicach.

(a) **Biuro wyszukiwania pracy.** Zarząd łódzkiego związku zawodowego pracowników branży papierowej w Łodzi, zwrócił się do gubernatora piotrkowskiego z prośbą o pozwolenie na

założenie biura wyszukiwania pracy, w lokalu przy ul. Kamiennej nr. 1.

(x) **Za związku metalowców.** W nadchodzącą niedzielę 1 marca o godzinie 2 po poł w sali związku zawodowego robotników przemysłu włókiennego przy ul. Nawrot nr. 20 odbędzie się ogólne roczne zebranie delegatów wszystkich oddziałów związku.

Porządek dzienny obejmuje: zagajenie, wybór prezydium, sprawozdanie zarządu, sprawozdanie kasowe, taktykę związku w chwili obecnej, sprawę zapomóg, instrukcje i regulaminy, stosunek do ruchu spółdzielczego, stosunek do innych związków, zadania kulturalno-oświatowe związku, zatwierdzenie budżetu na rok 1914, wybory zarządu i komisji rewizyjnej wreszcie wolne wnioski.

W zebraniu mogą brać udział także członkowie lecz tylko z głosem doradczym.

(e) **Brak posługaczy.** Pomimo narzekań na brak pracy szpital św. Aleksandra odczuwa stale brak odpowiednich ludzi na posady posługaczy szpitalnych i sprowadzać ich musi z dalszych stron, nie mogąc znaleźć sił na miejscu. Również obecnie wakuje tam kilka takich posad.

(a) **O usiłowanie ucieczki z więzienia.** Drugi wydział karny sądu okręgowego piotrkowskiego na kadencji w Łodzi rozpatrywał wczoraj sprawę o usiłowanie ucieczki 7-iu aresztantów z więzienia przy ul. Długiej.

Według aktu oskarżenia, w dniu 14 grudnia 1912 roku aresztowani Hugo Reiss, lat 23, Władysław Sienigowski lat 27, F. Beck lat 32, Michał Doroszewski lat 38, A. Jeske lat 21, I. Muszyński lat 28, M. Szymański lat 20, — dla urzeczywistnienia uplanowanej z góry ucieczki — rzucili się na dozorcę więziennego T. Borowieckiego i zakneblowali mu usta, oraz odebrali broń, poczem przepiłowali kratę i zamierzali zbiec z więzienia. Zostali jednak w porę spostrzeżeni i ujęci. Wszystkich okuto w kajdany i rozmieszczono w celach.

Sąd po przeprowadzeniu sprawy skazał Hugona Reissa i Michała Doroszewskiego jako prowodyrów ucieczki na pozbawienie wszystkich praw stanu i po 6 lat ciężkich robót, pozostałych zaś uniewinnił.

(a) **Za medallony Bejlisa.** Sane i Sura małżonkowie Erlichowie, stojąc u zbiegu ulic Zielonej i Zachodniej, prócz sprzedaży gazet w koszyku, handlowali także medalami pamiątkowymi z podobizną Bejlisa.

Zauważywszy to policja, dokonała rewizji, skonfiskowała medale i sporządziła protokół dla pociągnięcia Erlichów do odpowiedzialności.

(e) **Sztuczka złodziejska.** Do sklepu rzeźnika Modrzejewskiego przy zbiegu ulic Zarzewskiej i Sosnowej zakradli się złodzieje wybiwszy szybę w szklanych drzwiach prowadzących z sieni przez którą otworzyli drzwi kluczem tkwiącym w zamku i odcepili łańcuch.

Zabrawszy z szufladki sklepowej gotowiznę w kwocie 20 rb., złodzieje nie mogli się wydostać przez zamkniętą bramę i ukryli się w podwórzu. Gdy jeden z lokatorów, powracających z miasta zadzwonił i stróż otworzył bramę, wówczas rzucił się do bramy i zbiegł bezkarnie.

(a) **Napad bandycki.** Onegdaj o godz. 9-ej wieczorem do mieszkania Kleimana Gutkina przy ulicy Wiesznera № 17 wtargnęło 3-ch uzbrojonych w rewolwery bandytów, którzy rozkazawszy obecnym podnieść ręce do góry, zażądali wydania pieniędzy. Ponieważ Gutkin odmówił żądaniu, bandyci zagroziwszy, iż będą strzelać w razie alarmu, zaczęli rewidować mieszkanie i sąsiadujący z mieszkaniem sklep, przyczem rozbrawszy szafy i biurka zabrali kilkaset rubli, poczem zbiegli.

Zarządzona obława nie dała żadnego wyniku.

(a) **Trojaczki.** W domu przy ul. Juliusza Nr. 44 żona stróża Jakóba Szczepańskiego powiła trojaczki. Matka i dwoje dzieci mają się dobrze; trzecie dziecko umarło.

(a) **Kradzież.** Dziś w nocy, do zakładu drukarsko-litograficznego Szwarzmana, przy ulicy Pańskiej Nr. 1, dostali się nieznani złodzieje, wylamawszy ścianę w sąsiednim składzie towarów I. Kurczmana. Zrabowawszy towar, wartości 500 rb., złodzieje z lupem uciekli.

(a) **Kradzież u dentysty.** Wczoraj wieczorem w poczekalni dentysty Jakóba Haberfelda przy ulicy Andrzeja Nr. 2, niewiadomy rzeźmieszek skradł karabinowe palno damskie i inne rzeczy, wartości 1000 rb.

(h) **Zapalenie się sadzy.** Wczoraj o godzinie pół do 4-ej po poł. wezwano straż ogniową na ulicę Wschodnią Nr. 42, gdzie zapaliły się sadze.

Ogień w zarodku ugaszono.
(h) **Zapalenie się benzyny.** Wczoraj o godzinie 7-ej wieczorem wezwano I-szy i II-gi oddziały straży ogniowej ochotniczej na ul. Piotrkowską № 125, gdzie w jednym z mieszkań zapaliła się benzyna.

Ogień w zarodku ugasili mieszkańcy przed przybyciem straży ogniowej.

(p) **Ze schodów.** Na ul. Karolewskiej Nr. 18 K. Terentjew, syn kupca, lat 6, spadł za schodów tak nieszczęśliwie, że złamał prawą nogę.

Opatrzył go lekarz Pogotowia.
(p) **Przy pracy.** W fabryce przy ul. Nowo-Cegielnianej Nr. 15 Helena Richter, robotnica fabryczna, lat 25, nagle dostała ataku nerwowego i dłuższy czas była nieprzytomną. Samowiedzę przywrócił jej lekarz Pogotowia.

(p) **W maszynie.** Na ul. Piotrkowskiej Nr. 64 Wacław Woźniak robotnik fabryczny, lat 15, w maszynie, na której pracował, doznał obciążenia dwóch środkowych palców u lewej ręki.

Pierwszy opatrunek nałożył mu lekarz Pogotowia.

(p) **Zamach samobójczy.** Wczoraj późnym wieczorem w bramie domu przy zbiegu ulic Piotrkowskiej i Południowej usiłował otruć się kwasem octowym Otto M.

Niebezpieczeństwo utraty życia usunął lekarz Pogotowia.

Przyczyna rozpaczliwego kroku nieznaną.

(a) **O kradzież w kościele.** Onegdaj sędzia pokoju 13 rewiru, powiatu łódzkiego na kadencji w Zgierzu, rozpatrywał sprawę stałego mieszkańca Łagiewniki, Władysława Szczawińskiego, lat 22, oskarżonego o kradzież w kościele katolickim w Zgierzu.

Oskarżony wiosną r. 1912 zakradł się pewnej nocy do kościoła, okradł skarbonkę do składania ofiar na rzecz Czerwonego Krzyża, poczem zabrawszy kanon z ołtarza w przekonaniu że oprawiony jest w złote ramy, wszedł na chór i stąd oknem wydostał się na zewnątrz kościoła.

Sędzia pokoju, po zbadaniu świadków, skazał Szczawińskiego na 8 miesięcy więzienia.

(x) **Z Widzewa.** W sobotę, dnia 28 b. m. w lokalu T-wa śpiew. „Orzeł“ przy ul. Rokicińskiej nr. 57, odbędzie się ogólne roczne zebranie członków T-wa miłośników rozwoju fizycznego w Widzewie, i będzie prawomocne bez względu na liczbę obecnych osób.

Porządek dzienny zebrania obejmuje: wybór prezydium, sprawozdanie za rok zeszły, zatwierdzenie budżetu na rok przyszły, wnioski członków i zarządu wreszcie wybór zarządu i komisji rewizyjnej.

(a) **Zabójstwo żandarma i rabunek.** Wachmistrz żandarmeryi kolei fabr. łódz. Timoszuk otrzymał dziś rano zawiadomienie, że jacyś podejrzani ludzie znajdują się chwilowo w piwiarni opodal stacji Słotwiny. Ponieważ na razie nie było strażnika miejscowego, Timoszuk zabrawszy z sobą konduktora kolei iwangrodzko-dąbrowskiej i w towarzystwie jego udał się do wzmiankowanej piwiarni. Zastano tam kilku młodych ludzi, pijących piwo.

Zbliżywszy się do nieznajomych wachmistrz zapytał siedzącego bliżej wejścia o paszport. Ten odpowiedział „dobrze“, lecz w tej chwili sięgnął do kieszeni po rewolwer i pod komendą swego towarzysza „pał w łeb“, wystrzelił do Timoszuka. Kula ugodziła w czoło. Wachmistrz padł trupem na miejscu.

Towarzyszący mu konduktor, jak twierdzą, skrył się i tym sposobem uniknął śmierci.

Właścicielka piwiarni po opuszczeniu zakładu przez sprawców zabójstwa, zamknęła lokal. Bandyci jednak w kilkanaście minut powrócili i na gwałtowne domaganie się ich piwiarnię otworzyli ponownie.

Złoczyńcy weszli wtedy i przypuszczając, że Timoszuk jeszcze żyje, dali do niego kilka strzałów w pierś, poczem zrabowali mu mauzer.

Zafatwiony się w ten sposób ze swą ofiarą, bandyci rozkazali właścicielce piwiarni oddać pieniądze.

Wystraszona kobieta oddała bandytom 50 rubli. Po otrzymaniu gotówki bandyci odeszli i znikli bezkarnie.

Zarządzony pościg nie dał żadnego rezultatu.

(a) **Pożar,** który w tych dniach wyniósł w nieruchomości fabrycznej Chaima Zimmermana i Borucha Halperna na Bałutach, jak wykazało śledztwo, spowodował szkody w maszynach na sumę 1,200 rb. Maszyny ubezpieczone były w Towarzystwie „Wolga“ na sumę 6,000 rubli.

(a) **Kradzieże krów w Zgierzu** powtarzają się w ostatnich czasach coraz częściej. Nocy wczorajszej niewiadomi złoczyńcy z obory Józefa Fakiwicza przy szosie Łęczyckiej uprowadzili 2 krowy, wartości 240 rb., stanowiące własność Michała Gryberga, handlarza z Łęczycy.

Jest to w ostatnich dwóch tygodniach już trzecia w Zgierzu tego rodzaju kradzież.

S Z T U K A.

(x) **Teatr Polski.** Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś pierwszy, gościnny występ St. Jarczka, artyści teatru Polskiego w Warszawie w głośnej sztuce Langego w „Samsonie i Daliili“.

Jutro w piątek „Zemsta za mur graniczny“ komedia Fredry na dochód szkoły im. Orzeszkowej.

W sobotę po poł. dla młodzieży „Orle“ Rostanda w 6 aktach (wszystkie krzesła po 40 i 50 kop.); wieczorem głośna sztuka w 15 obrazach „Przebudzenie się wiosny“, która na pierwszych dwóch przedstawieniach wzbudziła zachwyt nadzwyczaj piękną i oryginalną wystawą.

„Przebudzenie się wiosny“ powtórzone będzie w niedzielę wiecz.

(x) **Teatr Ludowy (Przejazd 34).** W nadchodzącą niedzielę 1 marca na scenie teatru Ludowego ukaże się po raz trzeci piękna baśń dramatyczna Karola Matuscha p. t. „Madej Zbój“, która na pierwsze dwa przedstawienia ściągnęła tłumy publiczności.

Ładne dekoracje, malownicze kostiumy i dobra gra artystów — amatorów zyskały ogólne uznanie publiczności.

Najgoręcej oklaskiwany jest p. Sumiewski, wybitny miłośnik sceny, który rolę Madeja zbója gra z niepospolitą siłą.

Ceny miejsc niższe.

Początek o godzinie 6 wieczorem.

(x) **Teatr „Miniature“.** Z kancelaryi teatralnej komunikują nam: Obecny, żywy, interesujący i wybornie oddany program, na który składają się: farsa Bliźnińskiego „Marcowy kawaler“ z niezrównaną Zimajerką w roli Pawłowej część kabaretowa oraz piękna operetka Ofenbacha „Rajskie jabłuszko“ w dalszym ciągu ściągają codziennie tłumy publiczności.

Następna zmiana programu w sobotę.

(x) **„Bi-Ba-Bo“.** Zarząd hotelu Savoy, dbały o artystyczną rozrywkę dla publiczności odwiedzającej jego lokal, urządza od 1 marca r. b. codziennie od godziny 10 w nocy, w kawiarni humorystyczne wieczory o lekkim satyrycznym programie, w wykonaniu najlepszych sił kabaretowych polskich, z niezrównaną p. J. Borską na czele.

Literacko-artystyczne kierownictwo tej scenki objął p. St. Bolesta, b. sekretarz b. warszawsk. „Momusa“.

Szczegóły bliższe w tych dniach.

(e) **Z teatru.** Artysta operetki łódzkiej pan Józef Grodnicki zaangażowany został na stałe do teatru „Nowości“ w Warszawie.

Z CESARSTWA.

Strajk studencki. Jak donosi „Wiecz. Wr.“, onegdaj studenci instytutu Leśniczego ogłosili strajk jednodniowy na znak protestu przeciwko umorzeniu sprawy studenta Kisielewicza, który zastrzelił w roku zeszłym Kamieniewa.

Kisielewicz należy do grupy studentów-akademistów (oddział studencki związku narodu rosyjskiego).

Na wszelki wypadek — pisze „Wiecz. Wr.“ — koło instytutu zgromadzono oddział policji.

Dyrektor zwołał radę profesorów, aby rozważyć położenie.

Z dzielnic polskich.

Z KRAKOWA. Uchwała rady miejskiej. Krakowska rada miejska uchwaliła wczoraj przebudowę gmachu poszpitalnego na Wawelu na Muzeum narodowe, kosztem pół miliona koron, oraz udzielenie teatrowi miejskiemu 15,000 koron subwencji.

ZE LWOWA. Niedobór budżetowy. Niedobór w budżecie krajowym za rok 1913 wynosi 20 i pół mil. kor. Część niedoboru tego pokryta będzie z dodatków do podatków, zaś na pokrycie reszty deficytu w wysokości 12 i pół mil. koron ma być zaciągnięta pożyczka emisyjna.

— Wzmocnienie garnizonów. W przyszłym tygodniu przybywa do Lwowa na stałe sztab pułkowy wraz z 2-ma batalionami i oddziałami karabinów szybkostrzelnych 24-go pułku piechoty.

Komenda brygady konnej przeniesiona będzie ze Lwowa do Złoczowa.

Zarządzenia te mają na celu wzmocnienie garnizonów w Galicyi.

Rewizja w redakcjach poznańskich.

(Tel. „Rozwoju”).

Poznań 25 lutego.

Dzisiaj rano o godz. 7-ej urzędziła poznańska policja kryminalna w 64 miejscach rewizję, poszukując manuskryptów pism i gazet, mających łączność z rewelacjami hakatystycznymi Krysiaka.

Rewizje takie urządzono — jak donosiliśmy — w redakcjach: „Kuryera poznańskiego”, „Orędownika” i „Dziennika poznańskiego”, oraz w mieszkaniach prywatnych wszystkich zatrudnionych w wymienionych pismach redaktorów i personelu administracyjnego i drukarskiego.

Rewizje były na ogół bezowocne. Znaleziono tylko dwa listy prywatne, które zabrano. Zabrano również kilkadziesiąt egzemplarzy „Kuryera” z artykułami, dotyczącymi hakatystów.

Rewizja powtórzyła się o godzinie 10 i pół, gdzie 3-ch urzędników przybyło do „Kuryera” i „Orędownika”, przyprowadzając ze sobą ślusarza z pękiem wytrychów, w celu otworzenia zamkniętych szufladek w biurkach. Ślusarza jednak odesłano z powrotem do domu, ponieważ klucze były już na miejscu.

Oczywiście, rewizja ostatnia nie przyniosła również dla policji pożądanych skutków.

Echa zamachu na biskupa.

(Tel. „Rozwoju”).

Debreczyn, 25 lutego.

Sprawa zamachu na biskupa unickiego Miklosza wzięta całkiem nieoczekiwany obrót. Według bowiem najświeższych wiadomości zamach ma mieć podkład wyłącznie osobisty, dopuścić się go zaś miała kochanka biskupa Katarzyna Bugarska, która ma z nim 9-letniego synka. Zamachu dokonała z zemsty za to, że biskup ją porzucił. W mieszkaniu jej pożyła znaleźć miała obciążające dowody.

Bugarska jest rodem z Temeszwaru. Rozwiedziona z mężem urzędnikiem pocztowym została później artystką kabaretową i w tym charakterze wyjechała do Rosyi. Jest ona bardzo piękną kobietą. Dotychczas niewiadomo dokąd z Debreczyna po rzekomem wykonaniu zamachu wyjechała.

Rozpisano za nią listy gończe.

Dzisiaj odbył się przy tłumnym udziale publiczności w Debreczynie, pogrzeb ofiar zamachu.

TELEGRAMY.

Obrażony burmistrz.

MYSŁOWICE, 25 lutego (wł.) Burmistrz tutejszy oburzony tem, że w procesie przeciw handlarzom żywym towarem zarzucają i temu udział w tej sprawie, zażądał wdrożenia przeciw sobie i przeciw urzędnikom mu podwładnym procesu dyscyplinarnego.

Essad pasza na audyencji.

WIEDEN, 25 lutego (wł.) Cesarz Franciszek Józef przyjął dziś na osobnej audyencji przy-

wódcę delegacji albańskiej, Essada-paszę, który znajduje się tu w drodze powrotnej z Neuwied do Albanii.

Forty na Krecie.

ATENY, 25 lutego (wł.) Rząd grecki zawarł umowę z 10 oficerami inżynierii francuskiej, którym powierzy budowę fortów obronnych na Krecie.

Odłożony proces.

SOFIA, 25 lutego (wł.) Zapowiedziane na dziś rozpoczęcie procesu o zdradę stanu przeciw byłym ministrom odroczone zostało do 14 marca r. b. postanowiono bowiem sprowadzić przed sąd byłego ministra Sawowa, który obecnie przebywa na wolności za kaucją 50 tys. franków.

Wybuch filmy.

RZYM, 25 lutego (wł.) Z Palermo donoszą: W jednym z kinematografów tutejszych zapaliła się podczas przedstawienia filma i nastąpił wybuch. Podczas paniki, powstałej skutkiem tego, 5 osób poniosło śmierć na miejscu, wiele odniosło ciężkie rany.

Z ostatniej chwili.

Z sejmu galicyjskiego.

Lwów, 26 lutego (wł.) Sprawa uregulowania płac nauczycielskich postąpiła znacznie naprzód.

Jako maximum, którego niewolno przekroczyć przy uchwalaniu podwyżki, ustalono 8 milionów koron.

Sprawa ta wejdzie na porządek dzienny obrad sejmu w nadchodzący poniedziałek.

Na dzisiejszem zaś posiedzeniu przystąpiono do obrad nad sprawą przyłączenia Podgórze do Krakowa i do wyborów 6-iu członków wydziału krajowego.

Pomyślne załatwienie tych spraw jest zapewnione.

Od jutra sejm odbywać będzie po dwa posiedzenia dzienne.

Ostatnie posiedzenie odbędzie się w nadchodzący wtorek.

Zwołanie rady państwa.

Wiedeń, 26 lutego (wł.) Urzędowo ogłoszono list odręczny cesarza, zwołujący radę państwa na 5-go marca.

Aresztowanie literata.

Berlin, 26 lutego (wł.) Wielkie zdziwienie budzi tu aresztowanie na wczorajszem zebraniu studentów rosyjskich literata rosyjskiego Lunarskiego, który miał wygłosić odczyt o literaturze.

Powody aresztowania nieznane.

Ślub Enwer-paszy.

Konstantynopol, 26 lutego (wł.) Ślub Enwera-paszy z księżniczką Nadie, córką sułtana, odbędzie się w czwartek 5 marca.

Nowy rekord.

Paryż, 26 lutego (wł.) Lotnik francuski Garres ustanowił nowy rekord w lotnictwie. Wzniósł się on z 4 pasażerami na wysokość 3,150 metrów. Dotychczas rekord ten spoczywał ręką niemieckiego lotnika.

Krwawe starcie.

Madryt, 26 lutego (wł.) W Barcelonie przyszło wczoraj do wielkich zaburzeń. Jeszcze w ostatki doszło do poważny starć i awantur. Tłum urządził pochód karnawałowy na wzór pochodu pogrzebowego. Na czele orszaku kroczył ksiądz (przebrany) niosąc krzyż.

Kiedy pochód chciał dostać się do kościoła, wywołało to wielkie oburzenie wiernych, którzy rozpoczęli z manifestantami walkę. Wmieszała się policja i białą bronią rozpedziła tłumy.

60 osób zostało rannych. Dokonano licznych aresztowań.

Zaburzenia na tle podatkowym.

Madryt, 26 lutego. (wł.) Z różnych miejscowości Hiszpanii nadchodzą wieści o rozruchach na tle podatkowym.

W Walencji przyszło wczoraj do poważnych zaburzeń. Ludność wywracała wozy z żywnością, którą rozechwytywano w mgnieniu oka. Wszystkie fabryki, sklepy, domy towarowe i sklepy są przez cały dzień zamknięte. Tramwaje nie kursują, gdyż manifestanci powybijali szyby i zdemolowali wozy.

Przed gmachem burmistrzostwa ustawiono wojsko, gdyż tłum urządził przed oknami burzliwą demonstrację. Krzyczano: „precz z burmistrzem, powiesić go!”

W mieście ogłoszony będzie stan oblężenia.

Burze morskie.

Tanger, 26 lutego. (wł.) Na całym wybrzeżu afrykańskim morza Śródziemnego panuje niezwykle silna burza. W pobliżu Cassablanca rozbiły się dwa okręty, jeden austriacki i angielski. Ze wszystkich stron zdążają z pomocą liczne parowce.

Flota powietrzna Anglii.

London, 26 lutego. (wł.) Uchwalono zaprowadzić dla armii angielskiej 100 nowych aeroplanów, wobec czego armia angielska posiadać będzie 161 samolotów. Życzeniem ministerium wojny jest doprowadzić liczbę tę do 250.

Rozruchy w Meksyku.

Paryż, 26 lutego. (wł.) Pancernik francuski „Conde” otrzymał od rządu rozkaz udania się natychmiast do Vera Cruz w celu obrony francuskich poddanych i poselstwa w Meksyku. Kapitan okrętu otrzymał rozkaz natychmiastowego wyładowania.

Mało mu było jednego...

Nowy Jork, 26 lutego (wł.) Obecnie ustalono z całą pewnością, że generał powstańców meksykańskich Villa kazał rozstrzelać oprócz Anglika Bentona, także Niemca Gustawa Buscha.

Wrzenie w Japonii.

London, 26 lutego (wł.) Z Tokio donoszą, że w całej Japonii panuje silne wrzenie z powodu wprowadzenia nowych podatków na flotę. **Możliwy jest wybuch rewolucji.** Minister marynarki widzi się zmuszonym zrezygnować ze swego stanowiska. Dymisja jego oczekiwana jest lada chwila.

Ludność domaga się również dymisji ministra spraw wewnętrznych.

OFIARY.

Na kolonie letnie chrześcijańskie.

Zamiast kwiatów na trumnę ś. p. Zygmunta Grabowskiego, dobrego, szlachetnego człowieka, C. Cywińska składa 3 rb.

Na szkołę rzemiosł

(przy chrz. Tow. dobroczynności).

Dla uczczenia pamięci naszej ukochanej matki w rocznicę imienin — Zdzisław, Włodzisław i Marychna 1 rb. 50 kop.

Sprostowanie. W numerze 45 „Rozwoju” została mylnie wydrukowana ofiara, zamiast „R. J. rb. 5 na Kochanówkę”, wydrukowano na Pogotowie ratunkowe.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacya centralnej K. E. L.

Data	Barometr sprowadzony na 0° C. w m.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i prędkość wiatru (m. w sekundach)	U w a g i
25/II 1 popoł.	740.4	- 1,7	83	W 3	Z dnia 22/II
25/II 2 wiecz.	737.0	0,1	91	Pd W 3	Temperatura max. - 0,3 C.
26/II 7 rano	749.0	0,8	68	Pd W 3	min. - 2,7 Opadu 0,9 mm.

Prosimy naszych prenumeratorów, aby płacili roznosicielom za prenumeratę tylko po otrzymaniu kwitu Administracji „Rozwoju”.

Na kwicie jest drukowany miesiąc, za który pobiera należność roznosicieli.

O roznosicielach, którzy żądają pieniędzy bez kwitów, prosimy nas zawiadomić.

P.P. prenumeratorów na Nowym-Rynku, Konstątnowskiej, Ogrodowej i przyległych ulicach, zawiadamiamy, że dotychczasowego roznosiciela Witkowskiego, zamieniliśmy nowym roznosicielem p. Filipowiczem.

Również na Żubardziu, ulicy Aleksandrowskiej i przyległych roznosiciela Kuczerskiego zamieniliśmy Kubickim.

P.P. prenumeratorzy, którym „Rozwój” nie zostanie doręczony, proszeni są o podanie swego adresu w Administracji „Rozwoju”.

Z WARSZAWY.

* Aresztowane zebranie.

W jednym z mieszkań przy ul. Twardej policja aresztowała zebranych tam robotników w liczbie czterdziestu kilku osób.

* Sprawa Bispinga.

Wczoraj ukończono czytanie śledztwa wielotomowego w sprawie ord. Bispinga i okazano mu śledztwo z zapytaniem, czy chce je czemś uzupełnić, w przeciwnym zaś razie śledztwo ulega zamknięciu.

Ord. B. zgłosił prośbę o uzupełnienie śledztwa, co jednak zajmie kilka dni tylko.

Niewątpliwie więc w końcu bieżącego tygodnia śledztwo pierwsiastkowe zostanie zamknięte, poczem akta sprawy przejdą do prokuratora Herszelmana, który zgodnie z prawem w ciągu dni 7 sporządzi akt oskarżenia.

* Przypadkowa śmierć ucznia.

Wczoraj około godziny 6 wieczorem w mieszkaniu konduktora kolei Nadwiślańskich przy ul. Małej na Pradze przyszli w charakterze gości 17-letni Władysław Czetwiernikow i 14-letni Jakób Rubcow, uczeń 4 klasy gimnazjum praskiego, syn referanta 2 orenburskiego pułku kozaków (Wileńska 9).

Kiedy Czetwiernikow kładł na siebie palto, zabierając się do wyjścia, wypadł z kieszeni rewolwer, który wystrzelił. Kula trafiła w głowę stojącego obok Rubcowa, który upadł na podłogę.

Zanim przybyło Pogotowie Rubcow zmarł.

Z KRÓLESTWA.

Sprawy polityczne. W Radomiu osądzone zostały wczoraj dwie sprawy polityczne.

Pierwsza przeciwko 11 oskarżonym o należenie do organizacji socjal-demokracji zakończyła się skazaniem: Kota na 6 lat i Rywackiego na 4 lata robót ciężkich; Winogradyaka, Wojciechowskiego. Zdonkiewicza, Wardena, Hottmana, Szlezingera i Giza skazano na zesłanie, Gizową uniewinniono.

W drugiej sprawie oskarżeni o rozpowszechnianie proklamacyi Jeżyński i Pietrusiewicz skazani zostali na 2 miesiące więzienia.

Wreszcie w trzeciej sprawie Rosenzweiga, oskarżonego o należenie do lewicy P. P. S. zapadł wyrok skazujący go na osiedlenie na Syberyi.

Wypadek z „cudownem” dzieckiem.

W Krzemieńcu, w zeszłym tygodniu popisywał się małeletni pianista, żydek, Dawid Worobiejczyk, rozkrzyczany przez swych współrodaków jako „cudowne” dziecko.

Niestety los złośliwy spłatał bolesnego figla. Podczas gdy „cudowny” dzieciak wykonywał wobec wsiuchanej i zachwyconej publiczności bardzo trudny koncert, zaczął kichać, zmuszony więc był odjąć ręce od klawiszów, by utrzcie sobie nosa. Lecz jakież było zdziwienie publiczności, gdy zauważono, że pomimo, iż pianista nie dotykał rękami klawiszów, fortepian w dalszym ciągu grał w najlepsze, rozbrzmiewając coraz to pełniejszymi akordami. Okazało się, że w fortepianie ukryty był mechanizm, który wykonywał sztuki, podczas gdy mały Dawidek dla pozorów tylko przebierał palcami po klawiszach.

Oburzona za oszukaństwo publiczność zażądała zwrotu pieniędzy i chciała obić pomysłowego pape, który dla geszefu w ten sposób wykierował swego małego Dawidka na wielkiego pianistę.

SZKOŁA TAŃCÓW St. ZABORSKIEGO

Dzielnia 31, I piętro.
NOWY KURS (ostatni w tym sezonie) rozpoczyna w poniedziałek 2-go marca. Zapisy przyjmuje na miejscu i w zakł. fotogr. Piotrkowska 97. 668

Dr. med. P. BRAUN

były asystent kliniki berlińskiej, osiadł w Łodzi jako specjalista chorób skórnych, wenerycznych, dróg moczowych, kosmetyki lekarskiej.

Przyjmuj: 8^{1/2}—14, 5—9. Dla pań: 3—5: osobna poczekalnia. Krótka 4. Tel. 35-35. 645

Dr. WOŁYŃSKI

były asystent kliniki uniwersytetu wrocławskiego (prof. Hinsberg) osiadł w Łodzi jako specjalista chorób uszu, nosa i gardła, ul. Piotrkowska № 83.

Godziny przyjęć: 10—12; 4—6 poł., w niedziele od 10—12. Operacje, bronchiskopia, kąpiele elektryczno-sświetlane. 2569

Młody inteligentny człowiek

obeznany gruntownie z biurowością, obejmie **jakiegokolwiek zajęcie**: w kantorze, w fabryce, u rejenta i p. t. **za niewielkim wynagrodzeniem**. Oferty w Adm. Rozwoju sub. „Uzdolniony”. 10g

Chcę brać lekcje języka
Rosyjskiego
u rosyjanki lub rosyjanina, łaskawe zgłoszenia „Rozwój” pod H. H. 86. 648

ZARYBRU
karpi 200 kóp 5-fantowego ma na sprzedanie majątek Sarnów, poczta Łódź, skrzynka 56. 606

Od 25 lat istniejący 596
ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY
Jest od 1 (14) lipca r. b. do wynajęcia. Blizsza wiadomość: ul. Dzielnia 15, u właściciela domu.

Ogólnie znana
lecznica chor. zębów
lekarza dent. **H. Pruss**
145 Piotrkowska 145
naprzeciw Ewangelickiej. 1293

D' Mittelstaedt
Mikołajewska 67.
Przyjmuje od 8—9 i pół rano i 5—6 poł. po poł. w niedziele i święta: tylko rano od 8—10

Masazysta-Hydropata
w domach wykonywa masaż i wszelkie zabiegi wodo-lecznicze. Polęcam się łaskawej pamięci W. W. P. P. Doktorów **S. Koziołki**, Targowa 54, m. 8 przy Wodnym Rynku. 530

Lecznica dentystryczna
Lek. dent. **St. Dąbrowskiego**
ul. Rozwadowska № 1 (róg Piotrkowskiej). 653
Czynna od 9 rano do 8 wieczór.

Dr. W. Dutkiewicz
Choroby weneryczne, skórne i dróg moczowych, ch. **Ulica Nawrot № 1, róg Piotrkowskiej.**
9—12 i 5—8, panie 4—5.

Dr. Wacław Bernard
choroby weneryczne dróg moczowych i skóry. **Spacerowa 40 przy Andrzeja (9—1 i 5—8).**

3 POKOJE
z kuchnią 30
na 1-em piętrze z wygodami. Pokoje kawalerskie na 5-em piętrze z oddzielnymi wejściami — do wynajęcia od 1 kwietnia r. b.
Spacerowa № 41.
(Promenada).

Choroby uszu, gardła i nosa
Dr. B. CZAPLICKI
ordynator szpitala Anny-Maryl **Piotrkowska 120.** Tel. 52-35
Przyjmuje od g. 11—12 rano i od 5—6^{1/2} p. p. w niedziele i święta od 10—11 rano. 3447

Dr. S. SZNITTKIND
Średnia 3.
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych, (stosuje 606), kosmetyki lekarskiej (włosy, twarz. etc.). Rano od 8 i pół—11 i pół od 4 i pół—8 i pół. 120

Dr. Jelnicki
Choroby weneryczne, skóry i dróg moczowych
ul. Andrzeja № 7 tel. 1-70.
Przyjmuje: 9—12 i 5—8, panie 4—5. 1181

Zakład krawiecki
P. Majeranowskiego
Piotrkowska 3. Telefon 23-72. 312

Dr. H. Sadkowski
Piotrkowska 120.
Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszki).
Codziennie od 10—11 rano i od 4 o 6 po poł. **Tel. 23-10.** 2532

Dr. H. RUEGER
Nawrot № 1.
Choroby wewnętrzne. Od godz. 4—6 po poł. 2535

Dr. Leon Wacław Olszewski
Choroby wewnętrzne, żołądka i kiszki. Ewangelicka 5, przyjmuje do 10 r. i od 4—6 po poł. 3039

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
Dr. Stanisław Piekarski
PIOTRKOWSKA № 115.
Przyjm.: od 9—10 rano i od 5—8 wiecz. kobiety od 4—5. 1531—r

Dr. med. Z. GOŁC
Choroby skórne i weneryczne
ul. Mikołajewska 13.
Godziny przyjęć: od g. 9—12 i od 4 i pół do 7 i pół wiecz. w niedziele i święta od 9 do 12 i pół. **Telefon № 20-60.**

Akumulatory
z całym urządzeniem, także dynamo-maszyny różnej wielkości tania do sprzedania. 536
Juliusza 37, K. Drzewiński.

Dr. med. P. LANGBARD
były asystent kliniki berlińskiej
Zawadzka 10. **Telef. 33-88.**

Specjalista chorób wenerycznych, przyjmuje od 8—1 i od 5—8 wiecz. Dla pań od 4—5, osobna poczekalnia. Leczenie rzeżączki i syphilisu najnowszymi środkami. Szybkie i skuteczne leczenie chronicznych stanów.

Galanteria i bielizna
męska i damska 320
E. SZMITT
Piotrkowska 167.
Ceny najniższe. Towar lepszy

Buchalteryi
arytm. handl. korespondencyi uczy gruntownie naucz. **W. Wodzyński**, zatwierdzony przez Władze Naukowe. Wykład w polskim, rosyjskim, niemieckim. **Ul. Widzewska 42, m. 3, 1 p.** Godziny przyjęć: poniedziałek, czwartek i piątek od 6 i pół do 7 i pół wiecz. wtorek i środa od 7-ej do 8-ej wiecz. 404

Dr. Zygmunt Łyżowski
Konstątnowska 31.
Choroby kobiece i akuszeria. Przyjmuje do 9 rano i od 2—5 po południu. 271

Zarząd drogi żel. Fabryczno-Lódzkiej

Niniejszem podaje do powszechnej wiadomości, że na stacji Łódź-Fabryczna w dniu 18 lutego st. st. 1914 roku o godz. 10 rano, na zasadzie artykułu 84 Ogólnej ustawy rosyjskich dróg żelaznych będą sprzedane z głośnej licytacji niewykupione towary, przybyłe za frachtami: Odesa Tow. Połudn.-Zachodn. 860783 oliwki solone, wysyłający Dawid Połoński dla okaziciela, zaliczenie 30 rb., Warszawa W. W. 166733 koniak francuski i likier, wysyłający Jakobsohn i Malom dla okaziciela, zaliczenie 88 rb. 28 kop., Aleksandrów Pogor. W. W. 43139 stremlingi wędzone, wysyłający Bracia Ginsberg dla N. M. Szenberga, zaliczenie 100 rb. 74 kop., Aleksandrów Pogran. W. W. 43141 i 43140 łososina, wysyłający Bracia Ginsberg dla N. M. Szenberga, zaliczenie 56 rb. 61 kop. i 106 rb. 73 kop., Warszawa W. W. 161960 kasztany, wysyłający N. Langleben dla A. P. Czkwianowa, zaliczenie 7 rb.

W razie, gdyby licytacja w dniu wyżej oznaczonym do skutku nie doszła, to powtórna ostateczna sprzedaż odbędzie się na stacji Łódź-Fabryczna w dniu 19 lutego st. st. 1914 roku o godzinie 10-ej rano. 831

Mały sklep

za 90.— rubli. Zdany dla modystki, krawca, regarmistrza... od 1-go kwietnia. Gubernatorska 19 m. 19. 672

NAUCZYCIEL

rutynowany korepetytor, z długoletnią praktyką przygotowywał na pierwszą rangę urzędnika, na świadectwa nauczycielskie, uczni aptekarskich, z 4-ych klas; udziela lekcji i przygotowywał do gimnazjum, szkoły przemysłowej, rzemieślniczej, szkół handlowych i innych średnich zakładów naukowych. Sosnowa 3, m. 21 róg Zarzewskiej, I piętro na prawo. 674

Szwaczki

zdolne do szycia fartuchów potrzebne. Wiadomość u G. Lenca ul. Wólczańska 29. 658

Krawiec męski

Stanisław Gajda mieszyka obecnie Widzewska 198-22. Wykonuje wszelkie roboty z własnego i powierzzonego materiału.

Drobne ogłoszenia.

AIAIA! Meble różne wyprzedam tanio, kredens, stół, krzesła, biurko, szafy, łóżka, materace, otomane, bielizniarki, figury, różne drobiazgi, lustro, Piotrkowska 209-9 parter. 1851-6-5

AIA! Zakład Tapicersko-Stolarski Łódź, Dzielna 29 poleca, wybór otomany, sofy, obramowania, fotele, kozetki, łóżka, i t. p. robota solidna ceny przystępne, przyjmuje zamówienia stolarskie i tapicerskie. 1010-12swc-11

A Jaknajtaniej wyprzedam różne meble z czterech pokoiów Karola 8-10. 1728-10-8

A Meble sprzedam zabezpieczając wyjeżdżając Gubernatorska nr. 20 m. 44. 2006-5-2

A Meble sprzedam z 4 pokoiów zabezpieczając byle zaraz ul. Piotrkowska 261 m. 3 front. 2090-2s-1

A Meble rozsprzedam tanio wyjeżdżając garnitur, salonowy, tremo, kredens, stół, krzesła, szafy, otomane, kredens, stół, krzesła, biurko, fotel, zegar, lampy, Główna nr. 9 m. 14. 2091-2s-1

A Bardzo tanio wyprzedam rok używane meble łóżka, bielizniarkę, otomane, szafę, tremo, szesław, umywalkę, garderobę, kredens, stół, krzesła, biurko, pensjonerkę, zegar, maszynę, pensjonerkę, zegar, maszynę, obrazy Zawadzka 58-1 z domu chrześcijańskiego. 2088-1

Kupie wózek dziecienny mało używany. Oferty Rozwoju „Wózek”. 2054-1

Lokal (dwa duże pokoje z kuchnią) odpowiednie na sklep, pralnie i t. d., oddaje się od 1 kwietnia 1914 roku Szkolna 5. 1976-3*-2

Magieli do sprzedania, Widzewa za Niciarnią Marszałkowska nr. 1. 2006-3-2

Młoda polka poszukuje miejsca do matych dzieci w przyzwoitym domu, może być na wyjazd Oferty pod „Młoda polka”. 2013-2-2

Młodzieniec z 3-ich klasowym wykształceniem poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Łaska-we oferty sub „Młodzieniec”. 2015-2-2

Mieszkanie do wynajęcia dla doróżkarza ul. Konstancyńska nr. 136. 2028-3-2

Okazyjnie wełniane towary na pałta męskie za połowę ceny. Oraz portyery para 150 do 4 rb. Handlującym ustępstwa ul. Wólczańska 27 przy Zielonej Józef Bednarek. 2061-3-1

Otomane sprzedam tanio Konstancyńska 26 m. 4. 20a3-5*-1

Od kwietnia do wynajęcia dwa pokoje z kuchnią z wygodami cena 180 rb. i 220, pokój z kuchnią 130 rb. i pojedyncze pokoje bardzo tanio. Widzewska 146. 1831-6wsc-3

Potrzebny magazynier do Kuchawki szczegóły na miejscu. 3057-3-1

Piwniarnia z pozwoleniem na gorące jedzenia przy fabryce, oraz różne meble pokojowe z powodu wyjazdu zaraz do sprzedania Zakątna 55. 2637-2-1

Potrzebni chłopcy do praktyki introligatornia „Alfa” Nawrot nr. 11 zgłaszać się z rodzicami 2080-1

Potrzebna nauczycielka do 8-mio letniej dziewczynki, może być za obiady Benedykta 98 m. 6. 2072-2-1

Potrzebni chłopcy do roznoszenia kefiru Rozwadowska 1.

Potrzebni: stangrety, Palacz-słusarz, Malżerstwo (żona służąca) z 14-letnim dzieckiem Nowa 5 (róg Przejazd). 2078

Potrzebna prasowaczka zdolna Główna nr. 9. 2080

POKÓJ Z KUCHNIĄ i wociągami parter od 1 kwietnia do wynajęcia Konstancyńska 98. 2033-3sp-1

Potrzebny zaraz na 1-szy numer hipoteki 1200 rb. Oferty w adm. Rozwoju pod „1200”. 2084-3-1

Potrzebna zdolna podręczna do pracowni okryć damskich ul. Spacerowa 37 m. 1. 2085

Potrzebna pracownica z prasowaniem szyćwnej bielizny ulica Andrzeja nr. 50 m. 7. 1961-2*-2

Prania w dobrym punkcie kilka lat istniejąca do sprzedania za bardzo przystępną cenę z powodu wyjazdu Zachodnia 44. 1974-3*-2

Potrzebna zdolna koszykarka do pralni „Jadwiga” Nawrot nr. 1a. 2045-2-2

Poszukuje miejsca kasyerki. Oferty sub „Kasyerka”. 2025-3-2

Przybłąkał się wyżej czarny z białym, w skórzanej obroży, Odebrać można Rokicińska 14 Jesionowski. 2029-3-2

Potrzebne zdolne podręczne do kamizelek i uczenia Widzewska 105. 1994-3-3

Pokój słoneczny z meblami lub bez tanio wynajmę. Przejazd 48 sklep galanteryjny. 3-3

Pies duży szarej maści z parantem na rok 1914, do odebrania ul. Petersburska nr. 35. 1962-5-3

Piwniarnia do sprzedania zaraz ul. Długa nr. 105. 1983-5-3

Pokój przy rodzinie umioblowany ul. Główna nr. 50 m. 11 front. 1977-3-3

Płacz z budynkami jest do sprzedania przy ul. Konstancyńskiej nr. 18. Wiadomość na miejscu. 1936-3cs-2

Powóz na gumowych kołach i różne bryczki tanio do sprzedania Cegielińska 62. 1292-3c-3

Pokój do wynajęcia przy rodzinie dla inteligentnej osoby Konstancyńska 23 m. 5. 1734-3sc-3

RESZTKI hurtowo detalicznie okazujecie szutki na kostiumy garnitury, bluzkowe (wyłącznie wełniane) alpagi, skóra angielska, sztuczki na kamizelki. Łódź, Juljusza 16-5 Stanisław Pacuska. 2005-10csp-1

Rower do sprzedania w dobrym stanie za 50 r. ul. Łakowa 12 m. 24. 2052-2s-1

R 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Resztki do sprzedania po cenach przystępnych w wielkim wyborze. Pabianice ul. Fabryczna nr. 9. 1945-3cs-2

Resztki wełniane na bluzki, kostiumy damskie, ubrania męskie w najlepszych gatunkach, Konstancyńska 5 m. 24, ofi-syna, II piętro. 1480-12cs-5

Sklep kolonialno-dystrybucyjny w dobrym punkcie w mieście do sprzedania okazujecie. Wiadomość w piekarni 52 Franciszkańska. 1972-5*-2

Singera maszyna do szycia mało używana 20 rub. Piotrkowska nr. 165 stróż wskaze. 2004-10*-2

Szafa sklepowa i bufet do sprzedania Nowo-Łagiewnicka nr. 9. 1866-2c-2

Sklepowa urządzenie sprzedam tanio. Widzewska 106a, wieczorem. 1929-3cs-2

SKŁAD piwa urządzony i zarządzany bardzo dobrze zaraz do sprzedania. Oferty M. K. składać w adm. Rozwoju. 2058-2s-1

Stroję i naprawię fortepiany i pianina ul. Pusta nr. 5 albo tel. 25-00 R. Kreter. 2092-3sw-1

Sklepik mały do sprzedania. Wiadomość ul. Piwna nr. 24 Krawcowa. 2062

Sprzedam place w Aleksandrowie odpowiednie do budowy wiadomość Aleksandrów Kościelna 428 u właściciela. 2079-3-1

Sprzedam sklep kolonialno-dystrybucyjny z powodu choroby ul. Wójtowska 11. 2032-3-1

Sklep do sprzedania dobry i tanio z powodu śmierci żony zaraz Nowaka nr. 15. 2066-3sc-1

Uczeń władający polskim, rosyjskim, niemieckim poszukiwany do interesu agenturowego, płatność podług zdolności. Własnoręczne oferty proszę złożyć do Rozwoju pod „Uczeń do agentury”. 2030-3-2

Woźny bezdzietny z kaucją lub dobremi świadectwami potrzebny od 1 marca b. r. Zgłoszenia codziennie od 10-2 w południe Łódzka Kasa Pożyczek i Oszczęd. N. Zarzewska nr. 49. 2039-2-2

Wylączna sprzedaż partyjnych sztuk i resztek z fabr. Leonhardta hurtowo i detalicznie. Handlującym rabat, Edmund Wasilewski, Łódź Kątna 36. 10-c-6

Zdolna krawcowa poszukuje szycia w domach prywatnych Oferty w adm. Rozwoju pod lit. „H”. 2077-2-1

Z powodu wyjazdu sprzedam magiel niedrogo. Staro-Zarzewska nr. 3. 2059-2s-1

Zaginiony w sobotę piesek czarny z białą plamką na łedku i na szyi. Proszę przyprrowadzić za nagrodą ul. Wólczańska nr. 107 m. 3 A. Łukowska. 2066

Z powodu wyjazdu jest dom do sprzedania o dwóch mieszkaniach z ogrodem w ładnym położeniu przy łasku na Chachule nr. 79 Janicki. 1969-3*-2

Z powodu zmiany interesu sklep w dobrym punkcie do sprzedania. Wiadomość ul. Płocka 1. 2021-2-2

Z powodu zmiany interesu do sprzedania sklep rzeźniczy, kofii, furgon, bryczki Radwańska 56. 2018-2-2

Z nowe bryczki są do sprzedania, ul. Konstancyńska 53. Wiadomość u kowala. 2019-2-2

Z magle do sprzedania na miasto lub na miejscu Staro-Zarzewska 51. 2034-3-2

Z magle w dobrym punkcie sprzedam tanio byle zaraz Rzgowska 1. 2005-3-1

Z 25 ławek szkolnych jednoosobowych w dobrym stanie po 85 kop. ławka, sprzedam ul. Sosnowa nr. 3 zickala. 2010-3-2

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

Z 1000 wypożyczę na 1-szą hipotekę ul. Radwańska 19, m. 20. Tamże czarny smokingowy garnitur do sprzedania. 2033

— Egzystująca od lat 22 —
Pracownia haftów i znaczenia bielizny B. MAZURKIEWICZOWEJ
Przejazd 16 — m. 24.
Pepryczna ofiowna, 2 piętro.
Przyjmuje się uczennice.

Bądźcie ostrożni!!!
Nie wyrzucajcie pieniędzy!
Wobec pojawienia się wielu podrabianych bezwartościowych towarów pod nazwą „Skóra angielska”, ostrzegamy wszystkich, że prawdziwą **SKÓRĘ ANGIELSKĄ** na męskie i dziecięce ubrania, oraz gotowe spodnie, które można nosić 5 lat, dostaje się tylko: **Piotrkowska 145 m. 34**

ODEON

Największe arcydzieło wszechczasów
Niebywała taśma kinematograficzna! 109 scen!

CASINO

„Napo

Ilustracja historycznych wypadków w 8 Wspaniała ilustracja całego życia wielkiego Napoleona. Niebywałe sceny wielkich bitw Napoleońskich w Rosyi, Francyi, Włoszech, Austrii i t. d. Przeszło 30,000 artyst. przyjmuje udział w powyższym obrazie. Dotychczas niebywałe efekty. Niebacząc na wielkie koszty obrazu powyższego

leon“

wielkich akt. ze złotej seryi „Ambrozio”. Niniejszy obraz przedstawia co tylko historycznego możliwe jest ilustrować na filmie i przewyższa wszystkie dotychczas bywałe obrazy historyczne. Wszystkie bitwy i różne fakty historyczne zostały zdjęwane na miejscu wypadku. 829 ceny zostają zupełnie bez zmiany.

P. T.

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić PP. m. Łodzi i okolicy, iż utworzyliśmy pod Firmą

BRACIA IGNATOWICZ

przy ulicy Piotrkowskiej № 96, dom „Siemensa”

Skład win, towarów kolonialnych, delikatesów i owoców.

Prosząc uprzejmie o łaskawe poparcie naszego przedsiębiorstwa przez zaszczytowanie nas swemi zleceniami, polecamy się łaskawym względem.

Z poważaniem **Bracia Ignatowicz.**

765

Niniejszem ostrzegam iż żadnych weksli ani pożyczek zaciągniętych przez żonę moją **Władysławę z Kutznorów Baszczyńska** płaćć nie będę.

Władysław Baszczyński.
Zgierz, d. 25 lutego 1914 roku.

664

Do wynajęcia od 1 kwietnia 1914 roku 608

3 lub 4 pokoje

i kuchnia, z wygodami i elektrycznym oświetleniem, jako też i pojedyncze pokoje. Staro-Zarzevska nr. 65. Tramwaj nr. 4.

Dr. med. W. KOTZIN

powrócił.
UL. PIOTRKOWSKA 71
Choroby serca i płuc,
Przyjmuje od godz. 10—11 rano
i od 4—6 po poł.
M telefonu 21—19. 2597

Lekarz-Dentysta

PIOTR WŁODARSKI,
ul. Piotrkowska № 113.
Przyjmuje od 9 r. do 7^{1/2} w. 278

Przejazd № 8.

Telef. 17-14
Dr. FRANCISZEK

KOZIOLKIEWICZ

mieszka obecnie Przejazd № 8.
front, I-e piętro.
Przyjmuje od 9^{1/2}—12 i od 6—8 w

Dr. Feliks Skusiewicz

Andrzeja 18
Choroby skórne, weneryczne
moczopłciowe.
Przyjmuje od 9^{1/2} do 11-ej i od
5—8. W niedziele i święta od 9^{1/2}
po 12-ej. Telef. 25—26. 507

Fason „TANGO” poleca dyplomowana Pracownia Gorsetów

Anny Laferskiej

Łódź
ul. Konstantynowska nr. 10 eg1
07d1882 r. Telefon 54-zł. 567

LOKAL

z mieszkaniem, zdalny na restaurację skład apteczny lub t. p. od 1 kwietnia 1914 r. do wynajęcia. Dowiedzieć się: **Główna 67 róg Tar-gowej, u stróża.** 602

Spieszcie

tylko kilka dni jeszcze tania wy-przedaż u **Schmechla i Ro-snera** Piotrkowska 100. 825

Najlepsze krajowe i zagraniczne piwa

Towarzystwa Akcyjnego Browarów Parowych

„HABERBUSCH & SCHIELE“

Warszawa

Pilzeńskie

Jeden 5-litrowy syfon rubli 1.60 kop.
" 10 " " " 5.20 "

KULMBACHSKIE

Jeden 5-litrowy syfon rubli 1.70 kop.
" 10 " " " 3.40 "

Pierwszego Akcyjnego Browaru

„Zdrój Cesarski” w Pilźnie (Czechy)

Oryginalne Pilzeńskie Jeden 5-litrowy syfon rb. 4.50
" 10 " " " 9.—

Pierwszego Akcyjnego T-wa w Kulmbach (Bawarya)

Oryginalne Kulmbachskie Jeden 5-litrowy syfon rb. 4.50
" 10 " " " 9.—

Z dostawą do prywatnych domów bez zastawu,

Reprezentant na Łódź i okolice **Edwinda Lorentz.**
Przejazd № 751. 14 Te-33. 25 7

Dla dzieci, matek, rekon-walescentów, osób nerwo-wych i starców. **FOSMOZA** zapewnia prawidłowy rozwój krwi, kości i mięśni. Nie-zbędny pokarm dla dzieci w okresie ząbkowania i ro-snięcia.

Liczne opinie pp. Lekarzy. Ordynatorów szpitali dołą-cza się do każdego pudełka. Dostać można wszędzie. **Cena pudełka 1 rb.**

Towarzystwo „Lutnia”

poszukuje od 1-go lipca (najpóźniej od 1-go października

LOKALU,

składającego się z dużej i wysokiej sali oraz kilku pokojów. Położenie możliwe w środku miasta. Oferty lub propozycje ewentualnego urządzenia lokalu w nowo wznoszonych budynkach uprasza się nadsyłać pod adresem Zarządu Tow. „Lutnia”, **Piotrkowska Nr. 108.** 761

ZWIR

dla ogrodów, placów tenisowych i betonów, hartowany i nie.

Pabianicka Szosa 34, Jerzy Mees, telef. 23-32. 648